
AVRUPA'NIN YENİ KRİZİ: İTALYA'NIN 'HASTA' BANKALARI

25.08.2016

25.08.2016

AB Haber

İtalyan bankalarının yaklaşık 360 milyar avroyu bulan toplam sorunlu kredi hacmi, Avrupayı olası bir bankacılık krizine doğru sürüklüyor.

Avrupa Birliği (AB) için 2008 finans krizinin ardından çok tartışılan kurtarma paketleri bir kez daha, bu kez İtalyanın sorunlu bankaları için gündeme geliyor. İtalyan bankalarının geri ödenemeyecek durumda olan kredilerinin, diğer bir deyişle sorunlu kredilerinin toplam tutarı, yaklaşık 360 milyar avro seviyesinde. Resmi verilere göre, bu kredilerin yaklaşık 200 milyar avroluk kısmını alan şirket ve kişiler şimdiden iflas etmiş durumda. Yatırımcıların bankacılık sistemine ilişkin endişelerinin artmasıyla, İtalyan bankaları bu yılın başından bu yana, yaklaşık yüzde 50nin üzerinde değer kaybetti. Kısacası bankalar kurtarılamazsa, sonbahar aylarında İtalyan bankalarının iflası ile birlikte Avrupa kendi Lehman krizini yaşayabilir.

Dünya Bankası verilerine göre, İtalyan bankacılık sistemi içerisinde 2015 yılı itibariyle ödenmeyen kredilerin toplam krediler içindeki oranı yüzde 18e kadar çıktı. Avrupadaki analistler şimdiden İtalyan bankacılık sistemindeki krizin Avrupaya yayılma olasılığının risk analizleri üzerinde çalışıyor.

Düşük büyüme ve artan işsizlik

İtalyan bankacılık sisteminin krize doğru ilerlemesini sebeplerini anlamak için 2008 finans krizine yeniden bakmak gerekiyor. İtalyan bankalarının toplam kredileri içinde sorunlu kredilerin oranı 2008 yılında sadece 6,28 oranındaydı. Bu oran 2009da yüzde 9,45e, 2010da yüzde 10a, 2011de yüzde 11,7ye, 2012de yüzde 12,7ye, 2013te yüzde 16,5e, 2014te ve 2015te yüzde 18e yükseldi. Bankalar kredi musluklarını açsa da, İtalya ekonomisi aynı dönemde beklenen büyümeyi gösteremedi. Yine Dünya Bankası verilerine göre, İtalyan ekonomisi 2008 yılında yüzde 1,07, 2009da ise yüzde 5,51 oranında daraldı. 2010 yılında baz etkisiyle yüzde 1,68 büyüme de 2011deki büyümesi sadece 0,7 oranında kaldı. 2012de İtalyan ekonomisi yine zor bir yıl geçirdi ve ekonomi yüzde 2,87 oranında daraldı. İtalyan ekonomisi 2014e gelindiğinde yüzde 0,37 oranında daraldı. 2015 yılındaki büyüme ise sadece yüzde 0,64 seviyesindeydi. Kısacası bankaların kredi musluklarını alabildiğine açık tuttuğu yıllarda İtalyan ekonomisi ya daraldı ya da düşük büyüme gösterdi.

Öte yandan ekonomik daralma ve peşi sıra gelen düşük büyüme döngüsü içerisinde zorlanan İtalyada, işsizlik oranı da son yıllarda hızla artış gösterdi. 2007 yılında yüzde 6,1 olan işsizlik oranı, 2015 yılında yüzde 12,5 ile rekor seviyeye ulaştı. İtalyan Ulusal İstatistik Enstitüsü (ISTAT) verilerine göre, ülkede gençler arasındaki işsizlik oranı, 2014 yılının mart ayında yüzde 43,52 ile

tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Bu yılın haziran ayı itibariyle bu oran yüzde 36,54 seviyesine gerilese de, ülkenin genç nüfusundaki işsizlik hâlâ endişe verici boyutta.

Londra merkezli Euroasia Group Analisti Federico Santi yakın zamanda yayımlandığı bir bilgi notunda, İtalyadaki bankacılık krizinin Avrupanın önündeki en büyük risk olduğunu belirtti. Santi İtalyadaki durumu ve bunun Avrupanın geri kalanına yayılma olasılığını en büyük makro ekonomik risk olarak görüyoruz. ifadelerini kullandı.

Avrupanın yeni baş ağrısı: İtalyan bankaları

Geçtiğimiz ayın sonunda, İtalyan bankaları arasında zincirin en zayıf halkası olarak görülen, dünyanın en eski bankası Monte dei Paschi di Siena, JP Morgan, Goldman Sachs ve Deutsche Bankın dahil olduğu konsorsiyum ile yeniden sermayelendirme konusunda anlaşta. Uluslararası basına sızan anlaşma kapsamında, konsorsiyumun Eylül ayının sonuna kadar, Banca Monte dei Paschi di Sienanın (BMPS) sorunlu kredilerine karşılık 5 milyar avroluk finansman sağlaması planlanıyor. Öte yandan Londra merkezli analistler, zaten riskli olarak gördükleri bankaya yatırımcıların daha fazla yatırım yapmaktan uzak durabileceğini düşünüyor.

Konuya ilişkin AA muhabirinin sorularını yanıtlayan Londra merkezli Oxford Economicsin Kıdemli Avro Bölgesi Analisti Bronka Rzepkowski Avrupanın yeni baş ağrısı İtalyan bankaları. Riskler şu anda oldukça yüksek. İtalyada büyüme oranının kronik şekilde çok düşük olmasından dolayı krediler geri ödenemiyor. Düşük büyüme, bankacılık sektörünü şoklara karşı kırılgan hala getirdi dedi.

Rzepkowski, Banca Monte dei Paschi di Sienanın (BMPS) yeniden sermayelendirmesi yönündeki anlaşmaya ilişkin olarak, İtalyan bankasına bu sermayenin verileceği garanti değil. Bankacılık sistemi zaten hali hazırda oldukça riskli, ifadesini kullandı.

Renzi kurtarma paketi hazırlayabilir mi?

Özellikle İngilterenin Avrupa Birliği referandumunda Birlikten çıkma (Brexit) kararı almasının ardından, İtalyan bankalarının hisselerindeki satışlar hız kazandı. İtalya Başbakanı Mattio Renziye yakın kaynakların geçen ay uluslararası medyaya sızdırdığı bilgilere göre İtalyan hükümeti, bankacılık krizinin çözümü için 40 milyar avro civarında bir kurtarma paketi hazırlayabilir.

Öte yandan Avro Bölgesi içinde, finans krizinin ardından, bankaların halktan toplanan vergilerle kurtarılması konusunda, engelleyici bir takım ek düzenlemeler yürürlüğe konuldu. 2016nın başından itibaren yürürlüğe giren Banka Kurtarma ve Çözümleme Planı, kamu kaynaklarının özel bankalara aktarılmasından önce, söz konusu bankaların kreditorlerinin elini taşın altına koyup alacaklarının bir kısmından feragat etmesini öngörüyor. Bu düzenlemeler, Ekim ayında anayasa referandumuna gidecek Renzinin kurtarma paketi hazırlamasını da zorlaştırıyor.

Uluslararası Para Fonu (IMF) da Haziran ayında, hasta bankalarını bir an önce sağlığa kavuşturması için İtalyayı uyarmıştı. IMFnin İtalya raporunda, İstikrarı sağlayıp ekonomik düzelmeyi rayına oturtabilmek için finans sektöründe reform yapılmasının belirleyici olacağı ifadelerine yer verilmişti.

Yakın zamanda CNNde Christine Amanpourun sorularını yanıtlayan İtalyan Başbakan Renzi konuya ilişkin olarak, Müşterilerin ve vatandaşların güvenliğini sağlamak için gereken her şeyi yapmaya hazırız. İtalya gerektiğinde bankaların ve müşterilerinin güvenliğinin sağlanması konusunda, Avrupanın kurumlarıyla çalışmaya hazırdır ifadelerini kullandı.

Geçen ay Avro Grubu Başkanı ve Hollanda Maliye Bakanı Jeroen Dijsselbloem ise İtalyan bankalarının sorunlu kredileriyle ilgili yapabilecekleri fazla bir şey olmadığını, İtalyanın bankacılıkta kurallara uygun davranması gerektiğini belirterek Bence bu durum akut bir kriz değil ifadesini kullanmıştı.

Almanya Başbakanı Angela Merkel ise şimdilik elini ateşe sokmak istemiyor. Merkel ikinci bir Yunanistan krizi ile karşılaşmamak için, şimdilik piyasaları sözlü olarak yönlendirmeyi tercih ediyor. Geçen ay İtalyan otoriteleri ile görüşen Merkel, Avrupa maliye bakanlarının toplantılarda konuyu ele aldığını bildirirken Ortada bir kriz gelişmesi görmüyorum. Görüşmelerde, sorunun çözüleceğine ikna oldum ifadelerini kullanmıştı.

AA

Kaynak/Source: